

Statsforvalteren I Østfold Buskerud Oslo Og Akershus
Postboks 325
1502 Moss

Vår dato: 29.01.2025
Vår referanse: 25/22221 - 1
Deres dato:
Deres referanse:

Digital søknadsløsning for nydyrking i Agros – oppfølging etter demonstrasjon av løsningen

Landbruksdirektoratet lanserte digital søknads- og saksbehandlingsløsning for godkjenning av plan for nydyrking i fagsystemet Agros, og demonstrerte løsningen for kommunene og Statsforvalteren 9. januar 2025. Opptaket fra demonstrasjonen er tilgjengelig på tjenestesiden til Agros.

Under demonstrasjonen kom det spørsmål og kritikk mot løsningen og prosessen rundt implementeringen. Nedenfor redegjør vi for bakgrunnen for løsningen, og svarer på spørsmål.

Vi ber statsforvalterne videreformidle dette brevet til sine kommuner.

1. Bakgrunn for digitalisering og bruk av fagsystem

Forskrift om nydyrking ble endret med virkning fra 2021. Samtidig som nødvendige endringer i søknadsskjemaet for nydyrking ble gjennomført, utarbeidet Landbruksdirektoratet også nytt rundskriv for nydyrking. I tråd med regjeringens dagjeldende digitaliseringsstrategi ble det foreslått og deretter besluttet at ordningen skulle digitaliseres.

Den digitaliserte løsningen gir mulighet til å innhente mer strukturert statistikk. Gjennom bruk av løsningen, kan forvaltningen både registrere, og få oppdatert informasjon om faktisk nydyrket areal. Dette gir kunnskap som gir bedre forutsetninger for presis rapportering under internasjonale forpliktelser, og et bedre kunnskapsgrunnlag for nasjonal politikkutforming. Landbruksdirektoratet forventer også at den digitale løsningen gir bedre mulighet for en eventuell evaluering av virkningen av forbudet mot nydyrking av myr.

Fagsystemet Agros er et søknads- og saksbehandlersystem som brukes av flere ulike typer ordninger i Landbruksforvaltningen. Agros er et system som er brukervennlig og enkelt for både søker og saksbehandler. Hver ordning har en egen påloggingstjeneste i Altinn. I tillegg finnes det en egen søkerside for hver ordning hvor søker enkelt kan registrere nye

søknader og følge med på status på innsendte saker.

I Agros kan søknad- og saksbehandlerskjemaet struktureres opp ut fra hvilke behov og krav ordningen har til innhenting av data. Saksflyten, tilgangsstyring og oppgaver som kan utføres er lik for alle ordninger i Agros. Landbruksdirektoratet jobber kontinuerlig med å forbedre funksjoner og løsninger i Agros.

2. Tilbakemeldinger etter lansering

Etter lanseringen i januar kom det som nevnt over kritikk mot, og skepsis til, å ta i bruk fagsystemet Agros for søknader om nydyrking. Primært retter kritikken seg mot at løsningen ikke leverer godt nok på effektivisering og forenkling i saksbehandlingen for kommunen, og det ble blant annet pekt på mangel på enkelte tekniske funksjoner i Agros, eller at disse funksjonene ikke er godt nok utformet. Dette medfører at saksbehandlingen krever noe parallelt arbeid i kommunenes egne saksbehandlingssystemer.

Det er også kommet kritikk mot Landbruksdirektoratet som handler om manglende involvering av kommunene i arbeidet, og mot måten løsningen ble lansert på.

Når det gjelder kommunikasjonen rundt selve overgangen til digital søknads- og saksbehandlingsløsning, ser vi at vi kunne ha gått bredere ut og kommunisert selve overgangen til digital løsning på en bedre måte. Dette vil vi ta lærdom av, og vil legge opp til en bredere kommunikasjon rundt selve overgangen ved senere lanseringer av digitale løsninger.

Når det gjelder brukerinvolvering underveis i utviklingen av løsningen var flere kommuner og statsforvalterembeter involvert på ulike stadier i utviklingen. Gjennom disse prosessene fikk vi mange nyttige innspill, og tilbakemeldingene har vært viktige i utviklingen av løsningen. Som følge av tilbakemeldingene har vi også vært klar over begrensningene ved løsningen, blant annet manglende funksjonalitet knyttet til kartløsning, løsning for høringsprosess og klagebehandling.

Løsningen forenkler og standardiserer søknadsprosessen, gir veiledning og bedre oversikt over gjeldende dokumentasjonskrav og regelverk for søker. Videre gir løsningen fordeler knyttet til innhenting av statistikk og data. Dette gir et bedre kunnskapsgrunnlag for forvaltningen av nydyrkingsforskriften, og for nasjonal politikktutvikling.

Landbruksdirektoratet helhetsvurdering er at det nye digitale søknads- og saksbehandlingssystemet gir søkere og landbruksforvaltningen muligheter og fordeler.

Svar på spørsmål i forbindelse med demonstrasjonen

I forbindelse med demonstrasjonen av løsningen har vi fått tilbakemeldinger og spørsmål. Flere av tilbakemeldingene handler om de samme temaene, og knytter seg i hovedsak til mangler, forslag til forbedringer og brukerveiledning. En del av tilbakemeldingene gjelder endringsforslag og spørsmål til spesifikke funksjoner i løsningen. Vi tar disse tilbakemeldingene med oss i prosessen videre. Se ellers nedenfor, der konkrete spørsmål som kom under demonstrasjonen svares ut.

Hvor er hjemmelen for at det skal søkes digitalt?

Hjemmel for innføring av det nye digitale søknads- og saksbehandlingssystemet er nydyrkingsforskriften § 7. Det skal søkes på skjema fastsatt av Landbruksdirektoratet, som er digitalt. Søknader behandles av den kommunen der det omsøkte arealet ligger.

Legges det til rette for fortsatt bruk av papirsøknader, enten som alternativ, sikkerhetsløsning eller overgangsordning?

Nei. Fra nå skal alle søknader behandles i den nye digitale søknads- og saksbehandlerløsningen. Søknader fra 2024 behandles etter gammel løsning.

Kan kommunen registrere søknad for søker?

For ikke-digitale søkere, eller søkere som opplever vanskeligheter med løsningen, må søke veiledning hos kommunen, slik det også gjøres for andre ordninger.

Hvordan kommer det frem at det er gitt en delvis innvilgelse?

De ulike malene for vedtak skiller mellom innvilgelse, avslag og avvisning. Det vil fremgå at en innvilgelse er delvis ut fra hvordan kommunen formulerer konklusjon og vilkår som fritekst i vedtaksmalen for innvilgelse.

Hvordan behandler man en mangelfull søknad?

Mangelfulle søknader skal avvises. I begrunnelsen for avvisningen kan kommunen opplyse om hvilken dokumentasjon som kreves, og at det kan søkes på nytt.

Rapporterer Agros direkte til KOSTRA?

Nei. Foreløpig må rapporteringen til KOSTRA fortsette, men kommunen kan hente ut statistikk fra avansert søk. Her kan kommuner, statsforvaltere og Landbruksdirektoratet eksportere alle strukturerte data som ligger i både søknad- og saksbehandlerkjemaet til excel og jobbe videre med dataene der når SSB ber om rapportering gjennom KOSTRA.

Må den enkelte saksbehandler få tilgang til nydyrking i Agros? Skal statsforvalteren fordele roller?

Ja. Statsforvalteren styrer tilgang til Agros, og vil informere om tilgangsstyring. Det er sendt ut egen informasjon om dette til statsforvalteren, som statsforvalteren viderefremidler til kommunene.

Kan saksbehandler godkjenne egne vedtak gitt at de har godkjennertilgang?

Selv om man har godkjennertilgang, skal man ikke godkjenne egne vedtak.

Er det mulighet for samhandling mellom Agros og andre saksbehandlersystemer?

Nei, Agros kan ikke samhandle med andre saksbehandlingssystemer.

Hvordan løse behov for kart i søknads- og saksbehandlingsprosessen?

Kart lastes opp som vedlegg i løsningen, og kan limes inn som JPEG-fil i tekstboks i selve vedtaket, slik at kart over eventuell tillatelse fremgår av vedtaket, slik det også gjøres for andre ordninger kommunen forvalter gjennom fagsystemet.

Fremgår gårds- og bruksnummer av vedtaket?

Ja, det genereres automatisk i vedtakene etter at søker har lagt inn de relevante registerenhetene.

Er det mulig med autolagring i Agros?

Nei.

Er det mulig å importere arealopplysninger fra andre ordninger i Agros?

Nei, det er ikke mulig.

Hvordan behandler man saker som skal behandles politisk i kommunen?
Eventuell politisk behandling av nydyrkingssaker må skje utenfor Agros.

Kan høringsbrev lages i Agros?

Høringsprosessen skjer utenfor Agros, og relevante dokumenter kan lastes opp som vedlegg i Agros.

Hvordan foregår klagebehandling for nydyrkingssaker?

Oversendelse av klage, og klagebehandlingen gjøres utenfor Agros. Agros har ingen klagemodul. Omgjøring av eventuelle vedtak gjøres i Agros ved å fatte nytt vedtak.

3. Spørsmål om ordningen

Har du faglige spørsmål til nydyrking generelt, og innspill til forbedringer ut over de som allerede er tatt opp: ta kontakt med postmottak@landbruksdirektoratet.no.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Aud-Ingrid Krefting
seksjonssjef

Cecilie Askhøven
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Statsforvaltaren I Møre Og Romsdal	Postboks 2520	6404	Molde
Statsforvaltaren I Rogaland	Postboks 59 Sentrum	4001	Stavanger
Statsforvaltaren I Vestland	Njøsavegen 2	6863	Leikanger
Statsforvalteren I Agder	Postboks 504	4804	Arendal
Statsforvalteren I Innlandet	Postboks 987	2604	Lillehammer
Statsforvalteren I Nordland	Postboks 1405	8002	Bodø
Statsforvalteren I Troms Og Finnmark	Postboks 700	9815	Vadsø
Statsforvalteren I Trøndelag	Postboks 2600	7734	Steinkjer
Statsforvalteren I Vestfold Og Telemark	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Statsforvalteren I Østfold Buskerud Oslo Og Akershus	Postboks 325	1502	Moss

Kopi til:

Landbruks- Og Matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	Oslo
--------------------------------	-------------------	------	------

